

VI.-Brabant - Brussel
diensten ondersteuningsplan

Project CuSeHa

Michelle Vereecke, Saartje Sierens en Helga Janssen

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

Vlaanderen
verbeelding werkt

Overzicht

1. Wat?
2. Waarom pijler II?
3. Hoe opgezet?
4. Doelgroep
5. Hoe aanmelden?
6. Verloop van een CuSeHa-traject?
7. Wat wint cliënt?

1. Wat?

[Wat doet DOP? - DOP Vlaams-Brabant Brussel \(dop-vbb.be\)](http://Wat%20doet%20DOP%3F%20-%20DOP%20Vlaams-Brabant%20Brussel%20(dop-vbb.be))

Pijler I

Kenniscentrum WWZ

- **Doel:** Opbouwen en delen van expertise rond cultuursensitieve zorg bij weinig zichtbare handicaps
- **Door:** Gesprekken met hulpverleners over laagdrempelig bereiken, doorverwijzen en toeleiden naar handicapspecifieke
- **Output:** beleidsaanbevelingen, vorming en tools

Pijler II

DOP Brussel

- **Doel:** Opbouwen en delen van expertise rond cultuursensitieve diagnostiek
- **Door:** Diagnostiek bij 10-15 cliënten met vermoeden van een autismespectrumstoornis/lichtverstandelijke beperking én migratieachtergrond
- **Output:** beleidsaanbevelingen, tools, blijvende werking voor diagnostiek?

CuSeHa:

CultuurSensitieve zorg voor personen met
een **Handicap**

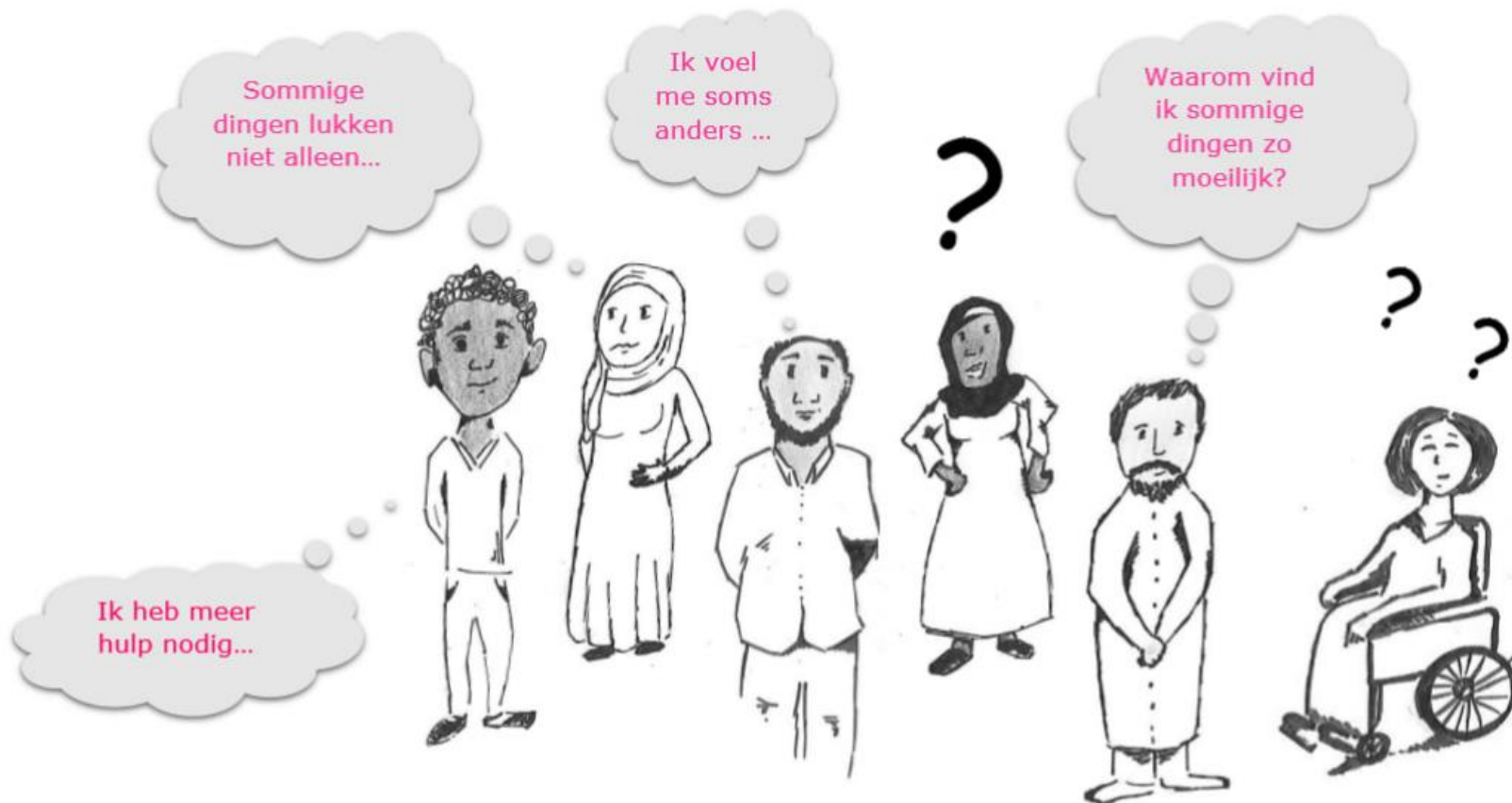
Cultuursensitieve zorg

= zorg die oog heeft voor de volledig context van een cliënt

- Culturele achtergrond
- Leefmilieu
- Opleiding
- Identiteit
- ...

Kruispuntdenken!

Diagnostiek zoekt antwoorden op een gestructureerde manier vragen over iemands functioneren

Cultuursensitieve diagnostiek

= diagnostiek die rekening houdt met de volledige context van een cliënt

Verschillen in...

- Taal en communicatiestijl
- Omgang met tijdslimieten
- Ervaring met testsituatie en materialen
- Betekenisgeving en gebruiken
- ...

...kleuren besluit

2. Waarom pijler II?

- Vele **drempels tot diagnostiek** voor mensen met een migratieachtergrond
(betaalbaarheid, bereikbaarheid, begrip meerwaarde, aanbod van tolken, vertekeningen in testmaterialen door normen, items, tijdslimieten etc.)
- **Vereiste van diagnostiek** maakt het moeilijk om **erkenning** te krijgen voor handicap bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) erkenning
- **Gevolg:** weinig personen met migratieachtergrond op wachtlijst voor **persoonsvolgend budget** (PVB) in vergelijking met de noden die er zijn

Persoonsvolgend budget

= financiering die het VAPH toekent aan personen met een erkende handicap om handicapspecifieke ondersteuning mee te betalen (bv. dagcentra, residentiële zorg, persoonlijk assistent)

= toeleiding tot ondersteuning op maat

Conclusie: meer oningevulde noden bij mensen met migratieachtergrond

Conclusie: meer oningevulde noden bij mensen met migratieachtergrond

CuSeHa komt tegemoet door gratis cultuursensitieve diagnostiek te bieden aan volwassen Brusselaars met een vermoeden van autisme en/of een licht verstandelijke beperking

...Zo kan toch al een **eerste stap** naar zorg op maat gezet worden

3. Hoe opgezet?

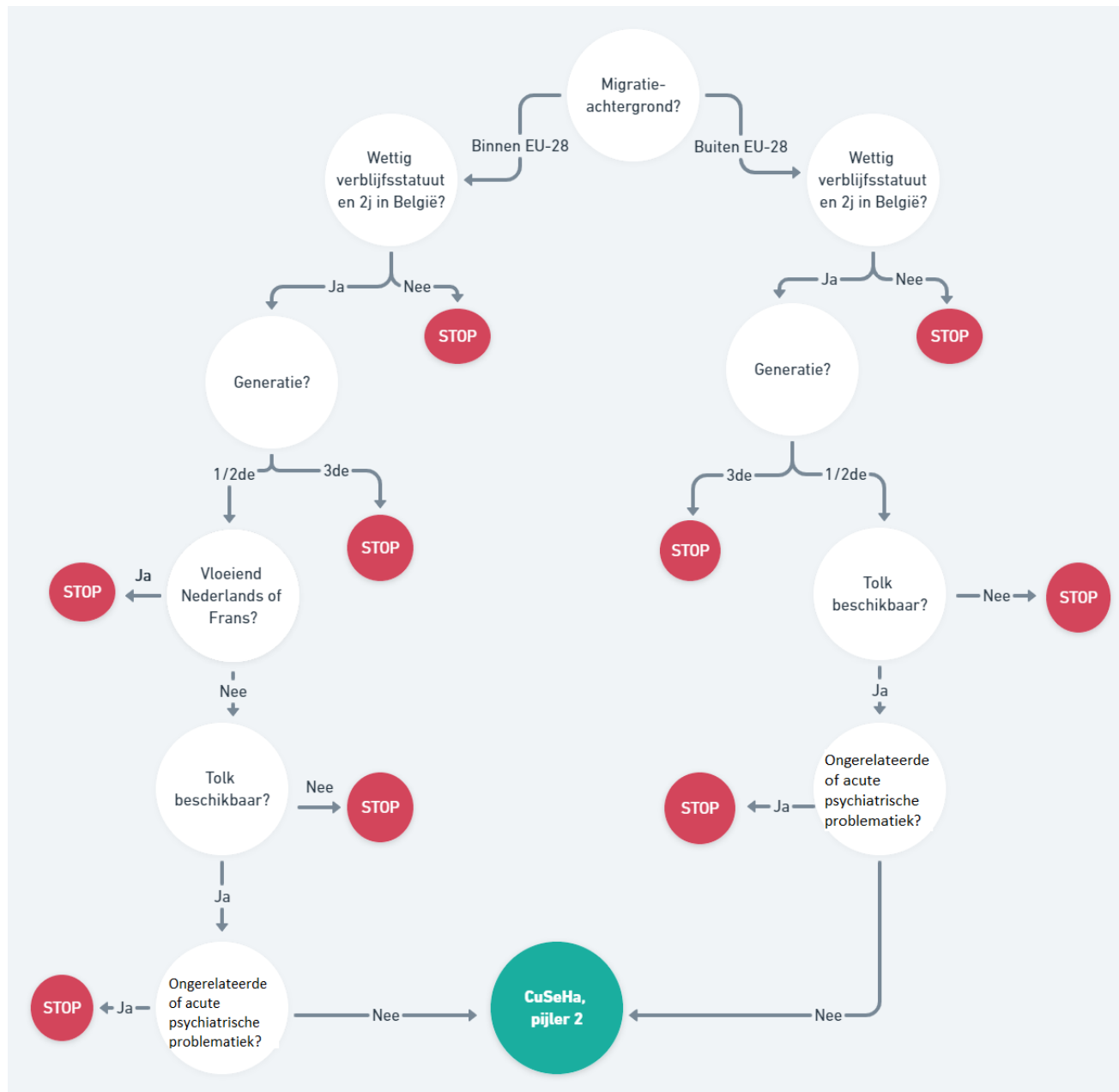
- **Multidisciplinaire** samenwerking
  - Psycholoog
  - Maatschappelijk assistent
  - Arts/psychiater
- Stuur- en kerngroep begeleidt projectmatige proces
- Inter- en supervisie: diagnostische centra OLO vzw, WVCB DIASS+
- Samenwerking met Foyer voor interculturele bemiddeling

CuSeHa = project

- limieten in middelen en cliënteninstroom
- tot eind 2022
- leerkanalen zijn belangrijk vertrekpunt
- continue herevaluatie van werkwijze

4. Doelgroep

- **Volwassen (18-65) Brusselaars** met vraag naar ondersteuning op maat
- Met een vermoeden van een **autismespectrumstoornis** of een **lichte verstandelijke beperking** (geen niet-aangeboren hersenletsels)
- Met **1ste of 2de generatie** migratieachtergrond van binnen de EU (niet Nederlands- of Franstalig) of van buiten de EU (geen taalvereisten)
- Met wettig verblijf in België van min. 2j (ikv aanpassing)
- Niet in crisis en geen opvallende psychiatrische problematiek
- Met contacttaal waarvoor tolk ter beschikking is

5. Verloop van een CuSeHa-traject?

1. Aanmeldingsgesprek: kennismaking tussen cliënt en projectmedewerker(s)
2. 2-3 intakemomenten (gesprek met Saartje en netwerk)
3. 2-3 testmomenten (intelligentiestesting, NPO)
4. Medisch/psychiatrisch onderzoek
5. Multidisciplinair overleg
6. Eindgesprek
7. Doorverwijzing (Bv. Naar multidisciplinair team voor aanvraag PVB nav diagnose)
8. Eventueel nazorggesprek

Intakegesprekken

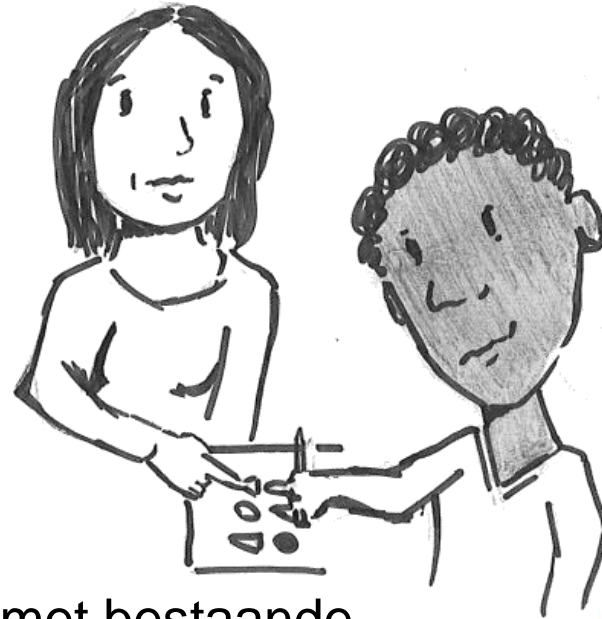
- levensloop, culturele identiteit, verklaringsmodel, ontwikkeling, zelfredzaamheid
- Met informant indien mogelijk
- Eerste toets van vloeiende intelligentie
Raven's-2
- Observatie

Testonderzoeken

- Intelligentie
  - Nederlandstalig en goede aanpassing: WAIS-IV-NL
  - Anderstalig of geen goede aanpassing: niet-talig-IQ (SON-r-6-40 + subtesten voor verwerkingsnelheid WAIS)
- Neuropsychologisch
  - centrale coherentie
  - TOM
  - executieve functies
  - Geheugen en aandacht
- Observatie!

Creatieve en (cultuur)bewuste omgang met bestaande testmaterialen + grondige vergelijking van meerdere infobronnen

Wat wint cliënt met diagnose?

Korte termijn

- Betere **oriëntatie** binnen rechtstreeks toegankelijke hulp
- **Begrip** van eigen mogelijkheden
- **Taal** om noden uit te drukken

Lange termijn

- Kans op **persoonsvolgend budget**
- Toegang tot **niet-rechtstreeks toegankelijke hulp**
- Kwalitatiever leven dankzij ondersteuning op maat

Hoe aanmelden?

- **Voldoet cliënt (+/_)** aan aanmeldingscriteria?
- **Aanmelden?**
  - Per telefoon:
    - Michelle Vereecke: 0490 44 53 43 (beschikbaar op maandag vanaf 13u en dinsdag tem donderdag)
    - Saartje Sierens: 0493 09 46 54 (beschikbaar op woensdag en donderdag)
  - Per mail:
    - michelle.vereecke@dop-vbb.be
    - sarah.sierens@dop-vbb.be
  - Kan zowel met contactgegevens (zie aanmeldingsformulier) als anoniem
  - Steeds overleg mogelijk
- **Gratis voor cliënt**
- **Aanmelding biedt niet altijd garantie tot opstart**
  - Moet haalbaar blijven ifv middelen en expertise binnen project

Dus...

CuSeHa!

